

ПРЕДМЕТ ЗЛОЧИНУ З ПРИХОВУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ЕМІТЕНТА

Злочин, який передбачений ст. 232-2 Кримінального кодексу України (далі КК України), є новим, а тому мало досліджений в науці кримінального права. Недостатньо дослідженим є і предмет цього злочину. Актуальність дослідження предмета даного злочину в рамках питань міжнародного кримінального права пов'язана з тим, що даний злочин може бути вчинено на території України відносно іноземних осіб, а саме відносно інвесторів в цінні папери (в тому числі акціонерів), які є іноземними особами (юридичними за правом іноземної країни чи фізичними).

Окремими авторами в літературі було висловлено думки, що предметом цього злочину є інформація про діяльність емітента [1, с. 246], або документи, які містять інформацію про діяльність емітента [2, с. 227]. Вважаємо, що дані точки зору в цілому є вірними, однак, при цьому, є дуже загальними, тому повністю не розкривають всього обсягу предмета вказаного злочину та його ознак.

З аналізу диспозиції ст. 232-2 КК України, можна дійти висновку про те, що законодавцем визначено, що предметом даного злочину є інформація про діяльність емітента. Разом з тим, предметом злочину за ст. 232-2 КК України є не будь-яка інформація про діяльність емітента, що не надана на письмовий запит інвестора, а лише інформація про діяльність емітента, в межах передбачених законом. Тому, вважаємо, що у випадку, коли інвестор, в тому числі, який є іноземною особою, буде запитувати іншу інформацію про діяльність емітента, надання якої законами України не передбачено, то така, інша ніж передбачена законами України, інформація про діяльність емітента не вважається предметом вказаного злочину.

Отже, для кваліфікації злочинного діяння за ст. 232-2 КК України важливим є встановлення меж інформації про діяльність емітента.

Відповідно до ст. 39 ЗУ «Про цінні папери та фондовий ринок» розкриття інформації на фондовому ринку здійснюється емі-

тентами цінних паперів шляхом: розміщення її в загальнодоступній інформаційній базі даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР) про ринок цінних паперів; опублікування її в одному з офіційних друкованих видань Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України або НКЦПФР; подання її до НКЦПФР.

Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів, яке затверджено Рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 1591 від 19.12.2006 р. (далі – Положення), регулює порядок і строки розкриття на фондовому ринку регулярної, особливої інформації та подання її до НКЦПФР.

Пунктом 11 Положення визначено, що у разі надходження звернень емітент зобов'язаний повідомляти акціонерів або інвесторів щодо інформації, що розкрита емітентом відповідно до цього Положення. Виходячи з чого, можна дійти висновку про те, що на письмовий запит інвестора або акціонера емітент, в тому числі які є іноземними особами, повинен надати їм регулярну та особливу інформацію, що стосується його діяльності.

Таким чином, на нашу думку, предметом даного злочину є регулярна та особлива інформація про емітента, поняття та законодавчо визначений обсяг якої визначено в Законі України «Про цінні папери та фондовий ринок».

Крім того, Законом України «Про акціонерні товариства» встановлено перелік документальної інформації про діяльність емітента (акціонерного товариства), що підлягає наданню на письмовий запит акціонера, яким може бути також іноземна особа (фізична або юридична за правом іноземної держави).

Зокрема, даним законом передбачено, що кожною простою акцією акціонерного товариства її власнику – акціонеру надається однакова сукупність прав, включаючи право на отримання інформації про господарську діяльність акціонерного товариства.

Згідно положень Закону України «Про акціонерні товариства» протягом 10 робочих днів з дня надходження письмової вимоги акціонера корпоративний секретар, а в разі його відсутності – виконавчий орган акціонерного товариства зобов'язаний надати цьому акціонеру завірені підписом уповноваженої особи товариства та печаткою товариства копії відповідних документів, визначених пунктами 1 – 3, 5 – 11, 13, 14, 16 і 17 ч. 1 ст. 77 цього закону.

Таким чином, на нашу думку, предметом злочину за ст. 232-2 КК України також є інформація, яка міститься в документах, що визначені пунктами 1 – 3, 5 – 11, 13, 14, 16 і 17 ч. 1 ст. 77 Закону України «Про акціонерні товариства».

Отже, на основі зазначеного вище, ми доходимо висновку про те, що предметом злочину за ст. 232-2 КК України є не будь-яка інформація про діяльність емітента, а лише та інформація, яка передбачена в межах закону, а саме регулярна (річна, квартальна) та особлива інформації про діяльність емітента, передбачена ст.ст. 40, 41 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», а також інформація, що міститься в документах, які передбачені пунктами 1 – 3, 5 – 11, 13, 14, 16 і 17 ч. 1 ст. 77 Закону України «Про акціонерні товариства».

Інформація про діяльність емітента, як предмет злочину за ст. 232-2 КК України, має фізичні, юридичні і соціальні ознаки. Фізичні ознаки предмету цього злочину проявляються в тому, що така інформація про діяльність емітентам має документальний вигляд (письмові, електронні документи). Юридичні ознаки злочину за ст. 232-2 КК України виражені в тому, що в диспозиції цієї статті кримінального закону вказано як на предмет злочину на інформацію про діяльність емітента, передбачену в межах закону, а також в тому, що зміст та межі цієї інформації про діяльність емітента визначені в законі (законах). Соціальні ознаки предмета даного злочину характеризуються тим, що інформація про діяльність емітента в межах передбачених законом має здатність задовольняти потреби осіб та реалізовувати їх інтереси.

Правильне встановлення предмету даного злочину має важливе значення для кваліфікації злочинних діянь на практиці. Зокрема, у випадку, коли буде встановлено, що інвестором в цінні папери, який може бути іноземною особою, письмово запитувалася в емітента, який є юридичною особою за правом України, інформація про його діяльність, яку за законом він не зобов'язаний надавати на такий запит, предмет злочину за ст. 232-2 КК України буде відсутній. В зв'язку з чим не буде і складу цього злочину. Так, наприклад, якщо акціонер буде письмово запитувати у акціонерного товариства документи, що підтверджують право товариства на майно або документи бухгалтерського обліку, надання яких на письмовий запит акціонера не передбачено Законом України «Про акціонерні товариства», то предмет даного складу злочину, як один

із необхідних елементів цього складу злочину, буде відсутній, а відповідно буде відсутній склад злочину за ст. 232-2 КК України.

З'ясування вказаних вище питань має важливе значення для кваліфікації цього злочину, в тих випадках, коли інвестором буде іноземна особа (фізична або юридична за правом іноземної держави), оскільки склад злочину матиме місце за умови не надання такої інформації про діяльність емітента на їх письмовий запит, навіть у випадку, коли інвестором чи акціонером буде юридична особа за правом іноземної держави чи фізична особа (громадянин іноземної держави, біпатрид, апатрид).

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кримінальне право України : Особлива частина : підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація – 4-те вид., переробл. і доповн. – Х. : Право, 2010 – 608с.
2. Кашкаров О. О. Проблеми визначення об'єкту та предмету злочинів, які передбачені кримінально-правовими новелами в сфері обігу цінних паперів [Текст] / О. О. Кашкаров // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Юридические науки». — Том 22 (61). — 2009. — № 1. — С. 223–228.